

KEMENESVIDÉK

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Előfizetés ár:

Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. —
Fél évre : . . . . . 4 | Egy esztendőre . . . 20 —
Ezerkezével értékesítési: kedd, szerda és csütörtökön.

Felolvasó szerkesztő:

Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cselekmények, Dózsák utca, Gembás ház — Ide inté-
sendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű
küldemények.

Hogyan pártolják külföldön az ipart?

Alig létezik úgy, mely nálunk oly sok port vert volna fel, mint az iparpártolási mozgalom.

Hangulatos újságcikkek sokaságából a tulipán jelvényig, mily nagy, mily viszontagságokkal téli utat tett meg ez a mozgalom! A jó mag elhullott, de nem kelt ki belőle kalász! Tulipán, szép tárka tulipán igen, de ez is szegényke csakhamar elszáryult, elpusztult, elveszett a feledékenység homályába.

Érdekes megfigyelni, hogy ezzel szemben miként pártolja iparát a külföld Erdemes már azért is mert hasonló jóhangzású felhívásokat bátran nálunk is kibocsátanak, csak hogy azzal a csekélykülömbéssel, hogy az ilyen felhívásoknak külföldön fogadják van, míg nálunk érdekes és kevésbé érdekes olvasmányul egyebet nem képeznek.

A német kereskedelmi segédek egyesületek a következő felhívást intézte tagjaihoz: Ugy a vásárlásnál, mint az eladásnál a német gyármányokat tervszerűen pártolni kell. Nem közömbös, vajjon angol vagy német gép lesz eladva, a német gépen német munkások dolgoznak és keresnek, de keresnek rajta német kereskedők és vállalkozók is. Minél több szőr és minél többet keresnek, annál jobb az nemcsak maguknak, hanem valamen-

nyünknek. Mert hisz a keresett pénz nem lesz elásva, hanem ezen uton halad tovább. Ruhákat jobb élelmiszereket, könyveket, fényüzési cikkeket vásárolnak érte, melyeket csekélyebb kereset mellett nem vásárolnának. Így minden márka, mely külföldre vándorol, veszteséget jelent, mert ha az ország határain belül maradt volna, hasznot nyújtott volna, nem csak a figyelemmel kivül hagyott német konkurenciának, hanem annak munkásainak és alkalmazottainak is, sőt a hazai kereskedőknek, kézműveseknek és gazdaságosoknak, de még végül közvetve annak az egyéneknek is, aki pénzt szívesebben küldi külföldre, semmint hogy azt idehaza hagyná továbbgurunni.

Mily gyakran fordul elő, hogy kereskedésekben valamely cikk különös ajánlatképpen hangoztatják, hogy az „angol gyártmány!” Soha semmi körülmény között sem volna szabad német nemzetiségű eladónak cikkét ilyképpen ajánlani. Az ő kötelessége első sorban német gyártmányokat árúsítani. Csak hogy ha ez lehetetlennek mutatkozik, jöhetnek sorra a külföldi gyártmányok.

Minden árusító, aki egyesületünk tagja, tekintse szilárd elvül, hogy mindenkor legelőbb német gyártmányokat kínálja. Alta'ában tiz eset közül, háromban ötbe, sőt kilenc esetben iz az árusító befolyást gyakorolhat arra, hogy mit vásároljon a vevő. Használjuk fel a hatalmunkat! De többet is tehetünk: Buzdítsuk

társainkat hasonló eljárásra! Gyakoroljunk befolyást főnökeinkre is, kik kétségtelenül pártolni fogják ez irányú törekvést.

Akinek beleszólása van a vásárlásnál is, az természetesen még tovább mehet: Gondoskodhat arról, hogy külföldi árut csak akkor szerezzenek be amikor már nem lehet, vagy csak kevésbé jutányosan lehet német árut kapni. Épp úgy, mint az elárúsító, a nagykereskedő alkalmazottja is fejthet ki hazafias tevékenységet, sőt, alkalomadtán az iparra is gyakorolhat befolyást. Persze nehezebb meghallgattatásra találni nagyobb üzemeknél, hol sok egyéb körülményre is kell tekintettel lenni. De azért ezeknél tetemesebb összegek is forognak szóban. Megérdemli tehát a fáradságot, hogy a nagykereskedésben alkalmazott kereskedősegéd évenként át fáradozzék azon, hogy oly árut, melyet eddig külföldről szerettek be, ezennel hazai forrásból vegyenek.

A jeles felhívásnak ez a lényege. Kiténik belőle első sorban, hogy a német országi kereskedelmi alkalmazottak ráérnek a hazafassággal is foglalkozni, mert nem köti le minden gondolkodásukat, helyzetük javításának kérdése, mielőtt ismét az következék, hogy helyzetük jobb mint a mi kereskedelmi alkalmazottainké.

Azután meg jellemzi ez a felhívás a németek élelmességét, mely nem merül ki számtalan hazafias felbuzdulásokban melyeket jószívvvel meghallgatnak és elol-

Az utolsó óta.

Ira: MÓRIC PÁL.

Körte Dávidot csak tírték a bandában pedig nem utolsó cigány volt. Kucsuk Vilmos első primás helyére is odaállhatott volna Dávidka, ha a természet nyomorék cigánynak nem teremti. Szakajtókosáryni pup dudorodott a hátán. Horpadt melle is herdcélt. Az egyik lábára is bigegett Dávidka. . . . . Node annál nagyobbra nőtt villogós tekintetű feje.

Nem. . . Nem! Banda elé nem illett az ilyen pupos cigány. Ez a dicsőség az olyan cigányt illeti, minő Kucsuk Vilmos volt. Gallérosan hajladozott a dereka. Midőn kövér állához sorította a hegedűt, nyulánk kezébe kacagott a szárazsa! Uras volt még a ruházata is. Hanem azért került olyan bolondos ur is, aki a pupos Dávidkát parancsolta maga elé:

— Huszad, Dávid! A fülembé húzd!

— Méket? . . . . . Tekintetes uram.

— Dávidkám, hej: hogy: Kerekes a szőlőlevél. . . . .

Dávid húzza! Szeme könybe lábadt, ugy húzta a cigányt.

— Dávidkám, igyál!

— Dávidka ivott. . . . . majd az áduhajko-

dott éjszaka után, a kerítések mentén neki-kei lődült a hideg sárnak Nagybatyja a bögőhordozó vén cigány részegen ténfergett utána. Jajongott az öreg Dudi.

— Jaj, te zöldség. . . . . összetöröd a hegedűdet.

— Inkább a bögőre figyeljen kend! — csukladozott Dávidka s még a sárból is magasra tartotta a hegedűjét. Ez a szeresám volt legkedvesebb vagyona. Mikor az utcagyerekek sárral dobálták, akkor is ezt a szeresámot óvta.

— Zöldség! Hol a sárkefe, zöldség? — a fickók csufondárosan kurjongatták utána.

Dávidka esetlenül lógatta nagy fejét.

Némelykor, midőn vidám nóták hangoltak, ekkor is köhécselt Dávid. Hiába döfötte a pikulás, Dávid köhögött, a pupja is reszketett belé. Kállay Bálint jó mulatós ur volt, hanem azért mindig Dávidkával húzatta az igazándi bus magyar nótákat. Ilyenkor tűnt ki, kicsoda varázslatos hangok rejtőztek a Dávidka hegedűjében. Egyszer barnaszemű cigánylányt is megigézett a nótájával. Barnaszemű cigánylány is azokért szerette meg a pupos kis cigányt. Azonban a szeresám balzsamos csókjától sem gyógyult meg Dávidka, sőt a bandából is kimaradt, midőn az

eperfáról pergendeztek, hulldogáltak a sárgapiros levelek. Dávidka arcán is ilyen hervatag piros szín hulladozott ki, mint tűnő vízfénye az élet napjának.

Ereje fogytával naphosszat az eperfa alatt üldögélt a beteg cigány s ősi alkonyattor maga buskedvére hegedűjétetett. . . . . A közönyös járókelők nesztelenül állottak meg az utcán, olyan megkapó volt a hegedű mélységes bugása sugása.

. . . . . Hegedült, hegedült a pupos cigány. . . . . Nesztelenül ereszkedett alá a daruszürke szárnyu alkonyat. Felhők torlódtak.

Sárga falevel csapódott reszketős kezére. Cszerezessent a cigány. Fejét felemelte. Egő szemmel neszelt a homályt; mert hangokat hallott! De mesedna hangok voltak ezek? . . . . . A kerítésnek különös árny alatt suhant el. . . . . Talán ez szólította volna azon a esudálatos hangon? Megborzongott a beteg cigány teste. Nyikkant a hegedű hur. Földre ejtette a vonót. . . . .

Zsibbadozva emelkedett fel. . . . . Mintha nyomon követé volna? Hangok bugták, bődült teje körül. Sötét madarak csapkodtak feléje. Selyem légy szárnyak simultak lázas forró arcához. . . . . Dávidka felbukott a pitvarajtó küszöbén.

— Anyám! felhőrdült a cigány.

vasnak, anélkül, hogy azoknak egyéb hasznuk lehetne. A németek nem készítenek nagy feneket iparpártolási mozgalomnak, nem értekeznek, szaktanácskoznak nyakra-főre, nem szónokolnak, hanem ott fognak az orvoslásokhoz, ahonnan biztos eredményre számíthatnak, a kereskedelmi alkalmazottak pirtfogását veszik igénybe a hazai gyártmányok rendelkezésének biztosítása érdekében. Tudja Pál mit kászá! A németországi kereskedelmi alkalmazottak egy sülétének több, mint 120.000 tagja van akik annyira szolidárisak, hogy a közböccsajított felhívásnak feltétlenül fényes eredménye lesz.

Okulhatnak a magyarok is belőle!

Az állami pénzügyek és a kereskedelem.

Sokszor esik mostanában az élelmiszerek nagymérvű drágaságáról, de ha a gyermeket a maga nevének akornak nevezni, általános drágaságról kellene beszélnünk. Amint az áralakulási statisztika bizonyítja, a legtöbb közszükségleti cikk ára jelentősen felment, mer magasabb lett a munkabér s már a nyersanyagok termelésében kell kalkulálni az előállítás költségeit. Ugyanez a próceszus áll elő a nyersanyagok feldolgozásánál, a gyártásnál is. Drágább nyersanyagból, emelt munkabérek mellett lehetetlen az árut abban az árban előállítani mint hajdan. Es ha a nyersanyagok termelői, valamint azok feldolgozóit kénytelenek az árakat emelni, mit tegyen a közvetítő kereskedő, akire az áru drágább beszerzése, alkalmazottainak magasabb munkabére, a bolt és lakbér felcsigázása és magának és családjának megélhetése napról napra fokozódó újabb terheket hárít? Emeli az árakat ő is, nem szivesen, mert a drágaság forgalmát csökkenti, — de kénytelen vele.

Kutatjuk, vitatjuk az általános drágaság okait, gyógyszereket keresünk azok megszüntetésére és nem vesszük észre hogy a circulus vitosus-ban keringünk s minduntalan visszajutunk ahhoz a ponthoz ahonnan kiindultunk. De nem vesszük észre, nem látjuk meg az árak emelkedésének egy közfelfogó okát sem, amit pedig nem kellene figyelmen kívül hagy-

ni. Nem mondjuk, hogy egyetlen, de kétségkívül egyik főoka a drágaságnak az állam fiskális érdeke. Az állam elsősorban ipart üz, de az iparüzést nem arra használja, hogy a gyártott iparcikkek forgalma terén az áralakulásra mérséklőleg hasson, hanem arra, hogy iparvállalataiból minél több hasznot préseljen ki az államkincstár javára. Elégge bizonyítja ezt többek között az állami vasműveknek a vaskartelhez való csatlakozása.

Az állam továbbá monopóliumokat kreál, de szintén nem abból a célból, hogy a magánvállalkozást kizárva olesón lássa el a fogyasztókat a monopólium tárgyát képező cikkekkel. Ime a dohánygyártmányok árát már a jövő évben jelentősen felemelik: a pénzügyminiszter már be is állította az 1911 évi költésébe a dohányjüvedék bevételeinek az árak felemelése után remélhető többletét. A gyufamonopólium behozatal szintén csak rövid idő kérdése: az állam megfogja drágítani ezt a közszükségleti cikket is és pedig nem kevesebb mint 100% -al. Ezt az illető iparágat bajainak szánására való törekvése igyekeznek megokolni, de bajos már port hiúteni a világ szemébe, mely előtt tárva áll a valódi ok: a fiskális érdek, melynek tulajdonságát horribilis katonai terhek idézik elő.

De leginkább kihatnak a drágaság fokozására a fogyasztási adók, melyet szintén a fiskális érdekek diktálnak. Az a teóriát, hogy az adóterhek fogyasztási adók alakjában könnyebben megbirhatók mint egyenes adók alakjában, ma már csak bárgyu emberek hiszik el. A fogyasztási adóknál nem lehet a progressziót alkalmazni, a szegény ember által fogyasztott pálinka, után, csak annyit adót fizet, mint a gazdag ember a finom cognac után. De legnagyobb foku embertelenség az erőt adó huszfogyasztási adóval való megtelhetetés. Azt mondják ez nem vezetne célhoz, mert az elengedett adó nem a fogyasztók, de a huszárusítók hasznára esnék. Képtelen beszéd, hiszen az élénk kereskedelmi verseny egyszerűen lehetetlené teszi hogy akár egyesek, akár az összeség a fogyasztók megkárosítására használják ki a huszfogyasztási adó eltörlését.

Ezekben adva van a drágaság beállításának és emelkedésének egyik főoka, de egyszerűsége miatt kintünk az elmondottakból az is, hogy az állam pénzügyi érdekei és a kereskedelem érdekei diametriális ellentétben állanak egymással. Az állami monopóliumok egyszerűen konfliktálják némi fogyasztási cikk forgalmát, a fogyasztási adók pedig más közszükségleti cikkek forgalmát bénítják meg. Szóval: az állam leszedi a kereskedelem elől a tejfelt, csoda e aztán, hogy sem a kereskedő, sem a fogyasztó nem boldogul, de végre — mert mindenkinek meg van a véghatára — az állam sem fog boldogulni.

RENDELÉS.

— szerűen készült: —

Mindenfajta

felső kabátok,
téli kabátok,
városi bundák,
gazdasági bundák,
szalon öltönyök,
fiu ruhák,
angol sacco öltönyök.

Első rangu szabás és munka. Jutányos árak.

DEUTSCH F. KÁROLY és Tsa

férfiszabók

Budapest, VII., Ferencciek-tere 2.

UJDONSÁGOK.

— Szerkesztőségünk köréből. Bakonyi Imre hírlapunk helyettes szerkesztője ezidőszent gyengélkedő beteg, édes anyja Kis utcai házban fekszik. Hírlapgyűben kérjük lakásán felkeresni. Bakonyi Imre helyettes szerkesztőnk gyengélkedése miatt hírlapunk szerkesztői teendőit ezidőszent felelős szerkesztőnk látja el, kívül tekintet csütörtökön lehet értekezni szerkesztőségi irodánkban.

— Halálozások. Özv. Patyi Józsefné hosszas betegeskedés után hétfőn városunkban elhunyt. Patyi Jónás iparos polgártársunk az elhunytan édesanyját gyászolja. — Légrady Kálmán iparos polgártársunk neje szintén hétfőn halt meg. Mindkét halott temetése szerdán ment végbe.

— Pályaudvarunk kibővítése. A kereskedelmi minisztérium az országban több pályaudvar kibővítését határozta el. Illetékes helyen szerzett értesülésünk alapján jelenthetjük, hogy a celledömölki pályaudvar kibővítése, illetőleg áthelyezése, szintén rövid idő kérdése. A kereskedelmi minisztériumban már foglalkoznak pályaudvarunk kibővítésével.

— Panaszkönyv. A Celledömölki—Székesfehérvár között közlekedő személyvonat második oszt. utasai között napirenden vannak a panaszok a kocsi kevés száma miatt. A vonatok rendszeren két első, illetve második oszt. kocsi visznek magukkal. Míg az első osztályi rendesen üres, addig a második osztályban legtöbbször szorítkoznak az utasok. Nem értjük a vasut ebbeli eljárását. Ha már nem kerül több mint két kocsi az első és második osztály utasok számára, akkor osszák be egy a kocsiakat, hogy háromnegyed része a kocsioknak, második osztály utasok számára, míg egy negyed rész legyen csak az első osztály utasok számára fenntartva. Vasuti körökben okvetlen kell tudniok, hogy az első osztály utasok száma elenyészően csekély a második oszt. utasok számához képest.

— Templomfelszentelés. A szomszédos Veszérmegyei Pusztamiske községben, (Deveszermellett) az ág. evang. gyülekezet újonnan épített templomának felszentelése ma lesz fényes

— Mi az! Fiam, mi bajod? — A vén cigányasszony és a barnaszemű fiatal mátká karkokra emelték Dávidot.

A férfinép már a fogadóban muzsikált. A sutban még vicsoogtak a rajkók... Az omlatag dunyha alatt is hánykolódott a cigány.

— Anyám! S te barnaszemű fiatal cigányasszony, kedvesem, — ma halok meg.

— Fiam...

— Galambom ne beszélj ilyen!

Dávidka tápászkodni kezdett. Mátkája derekon ölelte. Anyja riadtan kérdezte a fiut:

— Fiam! Hová?

Kerekre nyílt a cigány szeme. Mátkája sarkában olyan mélységes sötétség borongott... Lázás szavak szakadoztak fel ajkáról.

— Ott... kint az eperfa alatt, midőn hegedültem... Hallottátok? Én láttam is! Az utcai kerítésnél sühant el... Dávid! Dávid! nevémen szállított. Kicsoda volt ez? Hová tűnt el? Miért hívott engem? S azok a madarak is pitvarajtónál? Hallottátok?... Meghalok. Ma halok meg.

Anyja és mátkája babonás félelemmel hallgatták a beteg cigányt.

Dávid fáradtan dőlt vissza a párnájára, el-

szenderült a beteg cigány. Midőn mély álmából felébredt, éjszakai szél rezgette a papírossal ragasztott kis ablakot. Felsőhajtott a cigány.

— Az ablakot... Az ablakot nyissátok ki!

A pislogó méces táncoló árnyékokat imbolgolygatót a falon... Dávidka beteg tüdejébe balzsamként szüremlett az éjszakai édes levegő. Széltől tépett levelek, hervadt virágok, hulló harmat illatától volt terhes ez a levegő. Dávidka hegedűjét kérte. Azok után a bus magyar nóták után vágyakozott, amelyekkel sokat rikatta a részeg urakat is... Amde keze nem bírta a vonót. Százaz ujjai bagyadtan pengették, lázasan tépdették a humorokat, Oly idegenszerűleg, nyikogtak, pattogtak, bugtak azok a hurok, hogy a rajkók ijedten bujtak összebb a sutban.

Most megint mi volt ez? Mitől fél.

— Csak egy hur szakadt ketté! Hátrahagyatlót a beteg cigány boglyas nagy feje.

Anyja, a vén cigányasszony, busan nézte fiát! Sugva mondta barnaszemű mátkája:

— Zsóka! Nézd... Mosolyog!

... Valójára aznap éjszaka halt meg Dávidka, midőn darusűrű szárnya őszi alkonyatkor hangokat hallott.

ünnepek közepette. A felszentelést több lelkes segítséggel Gyuratz Ferenc dunántúli egyházkerületi püspök fogja végzi, kínok fogadására nagy előkészületeket tettek a pusztaimisei hívek, valamint a politika közeg is.

— **Sikerült vadász.** Szérdán Szatlmayer nicki piébanosnál jól sikerült vadász volt. Dacára a kedvezőtlen esős időnek 400 nyúl került terütekre. A vadászaton részt vevő nimródok közül Brunner Ferenc dr. celdömölki ügyvéd 61 drb. nyulat lott.

— **Börön vizsgálat.** Bárdossy László kir. ügyész Szombathelyről, hétfőn városunkba érkezett a kir. börtönének járásbírósg megvizsgálására.

— **Harci sóspercek.** A celdömölki pékmesterek egyik-másika ugyancsak ért a mesterseget a heten egyik vendégloben volt alkalmaunk egy nagyon csinos, minatur kiadású sósperceket látni, amely alig nyomot 3 dikramot. Tehat egy kigram lisztből, mely ma 36 filler, nem kevesebb, mint 33 drb. sósperce kerül ki, melyert 1 kor 32 fillert fizet a kozonség. Sőt még többet, mert a vendégloben egy ilyen kis minatur sósperce ára 6 filler. Ezeket a herceg kis sósperceket Szita pekmaster ur keszti, akik elmelességet feleslegesnek tartjuk bővebben kiemelni. Hja! Minden drága, hát miért ne legyen drága a sósperce is?

— **Tenyész három-vásár Sárváron.** A nyugatmagyarországi földmivelnek gazdasági egyesülete november hó 16-án Sárvárot Strohofer Viktor vendéglobének udvarhelyiségében (vásártér mellett) tenyészbaromfi vásárt rendezett. A f. miniszter megbízásából dr. Leidenfrost Aurél gazdasági központi felügyelő vett a vásáron az állam részére tenyészbaromfi. A tenyészbaromfi vásár díjazással volt egybekötve és a szép baromfi példányok díjjakkal lettek kitüntetve.

— **Nyersolaj üzlet a vasúton.** A közönség folytonos drágasága arra ösztönözte a vasutakat, hogy a kocsin pótlására alkalmas anyagokkal kísérletezzenek. Legjobbán erre a célra a nyers olaj vált be és már több helyen állandóan alkalmazzák a nyers olajat erre a célra. Az osztrák államvasutak északi vonalán már csaknem az összes előkészületeket befejezték a nyersolajüzemre való áttérésre. Mint értesülünk, még ez évben megkezdik Galiciában a személy és nehéz tehervonatknál az olajfűtést. — Az amerikai mozdonyoknál olajjal való fűtése igen elterjedt. Már 1908-ban négy vasúton, mintegy 24 000 kilométernyi vonalon olajjal fűtötték a mozdonyokat. A déli Pacific vasút naponta 42 ezer hordó olajat fogyaszt ezen célra. A megtakarítás a tüzelő anyagban igen jelentékeny. A Panama csatornának alkalmazta olajfűtést mintegy 65%, nyi tüzelő anyag megtakarítását éri el és körülbelül ily arányú a vasutaknál is. Mivel az olajfűtéssel nincs szikraszórás, ami például az Amerikában oly gyakori erdőegések okozója, egyes amerikai államokban törvény írja elő, hogy szárazság idején, erdőknél áthaladó mozdonyok hegynek felfelé mentnél csakis olajjal fűthetők.

— **Az asszony bosszúja.** Nárii községben ez év július havában Eberhard Ferencné jómodú asszony meghalt 75 éves korában. Az asszonynak a nyaka át volt szurva konyhakéssel, de megjelent halottként a család kivánságára természetes halált, végelgyengülést jelentett be a halál okául. A halottkétet megkérte a család, hogy az őregasszony öngyilkosságát hallgassa el. Kondicz József, az őregasszony unokája, nagyanyja halála után nem sokára megnősült, de feleségével állandóan viszálykodott és az asszonyt a napokban elkergette magától. Az asszony megjelent a szombathelyi kir. ügyészségnél és följelentette férjét, hogy az gyilkolta meg nagyanyját. A halottkétet az ügyészségnél kihallgatták, aki elmondta, hogy a halott nyaka, tényleg át volt vágva és hogy a család kérésére mondta be a természetes halált. A vizsgálóbíró elrendelte Eberhardné ékhumálását.

— **A nők paradicsoma.** A nők paradicsoma ha igaz amit a Weck-cud ir, az afrikai Nigériában van. Az ismertető J. J. Fitzpatrick, vice kormányzó írta tehát valószínűleg igaz is. Ha egy asszony megújja férjért faképnél hagyja, Ha egy leány férjet akar, egyszerűen beállít a kiválasztott legény lakására, más ceremóniára nincs szükség. A nők dohánynak, a nők intézik a község ügyeit, a nők az urak, a férfiak nincsen más joga rendelkezése, mint dolgozni és apává lenni, mert amelyik férfinak gyermeke nincs, az rabzolgasorsra süllyed. Midőn egy nőnek gyermeke születik, két évig férj nélkül köteles élni, azaz hogy is fejezzék ki magunkat, a férj csupán a család ellátásáról gondoskodik.

A vérben levő mérges anyagok és a vértisztítás módjai.

A tisztátalan vér nemcsak a különböző bőrbetegségek köröközója, hanem általában minden betegség csirája.

Ha a vér mérges anyagokkal van telítve, úgy az feltétlenül megnyílnakozik valamely betegségben. Ez esetben nem elegendő magát a betegséget gyógyítani, hanem a vért kell gyökeresen megtisztítani alapos vértisztító kúra alkalmazásával.

Különösen tavasszal eszközök az ilyen vértisztító kurák nagy előszeretettel, és ez nagyon helyes is, mert a tél folyamán különböző mérges anyagok halmozódnak fel különösen a vérben s ezért nagy fontossággal bír, hogy azon emberek, akik bármely néven nevezendő betegségben szenvednek, most alapos vértisztító kurák vessek alá magukat.

Csakhogy előbb-több meg kell szűnie az elhivat és tudományos szempontból teljesen tarthatatlan felfogásnak, mintha a különböző hashajtó szerek ugyancsak vértisztító szerek volnának. Ezek legfeljebb valamely makacs székreszedésnél segíthetnek, de a vér vegyi összetételének javítására képtelenek.

Tényként kell elfogadni, hogy az anyagcsere betegségei, mint a belső szervek gyulladásozó tünetei, valamint a vörteborlás folytán keletkezett betegségek $\frac{1}{3}$ része a vér helytelen összetételének következményei, vagyis a vér melegtartalmainak folyamánai. Ezen betegségek: csusz, rheuma, cukorbetegség, elhíjásodás, verszegénység a legtöbb bőrbetegség, epe májbetegség, szívbaj, vízibetegség, vesebaj, csontszu, aranyer, asztma, fejfájás, fagyos labak megbűlésre való hajlam, a légző és emésztő szervek gyulladásozó állapota és még sok más.

Aki azt állítaná, hogy ily ily különböző betegségek nem származhatnak egy okból, az tartása szem előtt a következőket: ha a vérnek nincs meg a rendes vegyi összetétele, ha hiányzik belőle a feltétlenül szükséges vérsav, nem képes a fűdében elegendő oxigén magához venni s így nem képes a tüdőben elegendő oxigénnel ellátni a többi befeleznék az anyagcsere betegségek. Ugyanezen okból nem képes a káros anyagokat, mindenekelőtt a mérges hu

... ez az újvarag a vérbe, miniatl akadályoztatását Rhbfő származnak a vér

a szív külfelje bajai, Ezt minden orvos tudja. Ha a vér összetételét meriavítunk, a vért megtisztítjuk, úgy ezen

Hogy mily erőteljes hatása van az ilyen vértisztító kurának, azt egyes esetekkel akarjuk illusztrálni. A legjobb és legelterjedtebb vértisztító szer a vértápisó Dr. Schröder „Renascinca”. Igazolják ezt a hálaíratok ezrei, de még az is, hogy orvosok mindenütt ajánlják ezér hálaírat körül kettő a következőket mondja:

Körülbelül egy hónapja, hogy tudomást szereztem az Ön világhírű „Renascinca” szeréről. Ön küldemények 2 és $\frac{1}{2}$ doboza elhasznála után nagy örömmel értesítem arról, hogy gonoszul zaklató idegességemből teljesen kigyógyultam.

... hogy a betűk táncoltak a szemem előtt s nem tudtam gondolkodni. Mindezen jelenségeket az Ön kiváló preparatumá segítségével leküzdöttem és most ujult erővel látok munkám után. Fogadják mélyen tisztelt Orvos Ur, a fűzet megküldéséről, továbbá a pasztillákért hálás köszönetemet. Sohasem fogom elfelejtani, hogy az Ön híres csallapító szerét, a „Renascinca” szenvedőknek ajánlja. **Götlé M.** Eperjes.

A „Renascinca” pirulából egy próba dobozt és két eredeti dobozt elfogyasztottam és az étvágyhiányom és az almatlanságom egészen megjavult, hogy ehetem és nyugvhatom, mint fiatal korbanban, amiért is Önöknek a legnagyobb köszönetemet nyújtottam. **Fizik István.** Porrog.

Ugyanezen szer használat tehát fejfájás, étvágytalanság, almatlanság ellen, ez is igazolja, hogy ezen betegségnek egy a forrása: a tisztátalan vér.

Ha a szer annál inkább ajánljuk nyugodt lelkiismerettel, miután a kísérlet semmibe sem került és jó eredményt kezesség vállaltatik. Ezen közleményre való hivatkozással közölje címét Dr. med. Schröder H. K. f. b. t. Berlin 35. postafiók R. 109 ceggel s nemcsak egy próbadobozt kap ingyen, hanem ezvidejűleg ugyancsak ingyen egy rendkívül érdekes és tanulmányos könyvet is, mely a különböző betegségek keletkezéséről és terjedéséről tárgyalja. Ajánlato azonban ezen kedvezményt minél előbb igénybe venni, mert az érdeklődés természetesen igen nagy lesz. Csak még egy levelezőlapot és a szer, mely már ezreknek segített!

A pontos cím. Dr. med. Schröder H. K. f. b. t. Berlin 35, postafiók R. 109

— **Kitörés.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Reindl Elek veszprémi kir. trvszéki joggyakornokot, Reindl István kir. postamester jele képzett-ségű fiát, szon, bathelyi kir. vszékhez jegyzővé nevezte ki. Gratulálunk!

— **Üszelapolt árúház** Erdekes hírt közölnek Szeptevárrol, mely kezefogható bizonyítékát képezi annak a rég hangoztatott vádnak, hogy a szibériai vasúton a vasúti alkalmazottak erősen megdezmáják az áruszállítványokat. Az esét a következő: Golodiew egy kis városka a szibériai vasút mentén s az utóbbi időben arról vált nevezetessé, hogy hatalmas árúházat állítottak fel a főtérre, ahol mindenféle árut potom áron lehet vásárolni. Oly nagymérvű volt az árúház oltósága, hogy nemcsak a közeli, de a távolabbi vidékekről is ide özönlöttek az emberek árúszükségleteik bebiztosítása végett. Úgy vagy volt a vevők tolongása, hogy az elárusító személyzet számának folytonos szaporítása mellett sem volt képes az árúház Parisra vagy Berlinre emlékeztető óriási forgalmat kellően lebonyolítani, A helybeli és a vidéki kereskedőknek természetesen igen nagy kárt okozott az árúház s ezek addig kutattak, szimatoltak míg rájöttek, hogy az árúház portékáinak tulajdonos része a szibériai vasúton szállított árúk megdezmálásából származik. Az árúház tulajdonosa ugyanis titkos összeköttetésben állott a tolvaj vasúti alkalmazottakkal kiknek nagy része rendszeres havi fizetést húzott a ravasz kereskedőtől, míg mások a beszállított árú értékének bizonyos csekély hányadán lettek jutalmazva. Most mindez napnyiro kerülővén, kérdés mi fog történni? Hát orosz szóka szerint az, hogy a kisgazembereket felkasztrálják, a nagyokat a bezsebelt zskamánnyal együtt illó jutalek ellenében futni hagyják.

— **A lovasság jövője** A jopan-orosz háború óta erős vita folyik a katonai körkökben a fűlött hogy a lovasság mai formájában fenntartható-e. Tulnyomó hívet azon irány ékálmal, a mely a lovasságot, mint ilyent meg akarja szűntetni és csak lovasított gyalogos felszereléssel sem különböznék a gyalogságtól. — A lovasított gyalogos felszerelése szunony és fegyver lenne, mely lecsálva a lóról, gyalog folytatná a harcot.

... lovasságot szűntető form alótt.

... mikor nálunk járt lovasságunk felszerelését, ne-

tetszett neki. — A régi rendszer hívei sem hagyják magukat az erősen vedelmek a szép ma-

nyes diadalokra, amiket a lovasság a legutóbbi hadjáratok alatt szerzett: a 70—71 német-francia háború Vionville-Mars-La-Tour melletti harcra, hol a német vértések és nánusok fényes diadalt arattak, a búr háborúra, ahol az angol lovasság oly nagy sikert ért el. (Lovak magyar lovak voltak, a legnagyobb részben) A lovasság e körülményeket a jopan-orosz háborúra alapított, ahol a japán sikeresen szállott szembe a orosz és győzött lovassággal, mely gyalog harcot is folytatott, — a jöhírül orosz lovassággal. Hogy ez nem alapos érv, mi sem mutatja jobbnál más, hogy most Japán mindent elkövet lovassá-

vita még nincs eldöntve és a hu zárságot egyelőre bizonyára nem fogják megszüntetni!

— **Ügyvédi iradában.** — No János bácsi miért jött?

— Megkövetem a tekintetes ügyvéd urat hát a szomszédom pofonított, est adom át a tekintetes urnak.

— **Szükség óra.** Ha igaz, akkor igazán érdekes és szellemes találmány, a melyre állítólag egy órásmester szabadalmat is kért: a beszélő óra. — Az új óra nem őríti az órát, hanem szóval bejelenti. A szerkesztő némileg hasonlatos lenne, a telefon hangjelzéséhez, a mit itt egy vörösrézalop helyettesít. A feltaláló állítgató a vasutakon akarja találmányát alkalmazni.

— **Hogyan született a Hymnusz?** Most ünneplik Erkel Ferenc születésének 100-ik évfordulóját. A jubileum alkalmából Erkel — emlékkönyvet adtak ki. Ebben beszél el Gárdonyi Géza nagynevű írónk, hogy Erkel egyszerű elmonda neki, milyen kényszerűen csinálta meg a Hymnusz zenéjét. Nem akart résztvenni a kir. pályázaton, de Bartay senerzőszi ezt vétkes kannyelműsegnek nyilvánította s a makacsakodó mesterre egyszerűen rászarta az ajtót:

— Csináld meg rögtön, addig ki nem jössz a szobából!

Erkel lélt s eszébe jutott pozsonyi mesterének intése:

— Fiam, mikor valami szent zenét komponálsz, mindig a barangok szava jusson először

Erkelnek eszébe jutott a possonyi harang-

Csak „Turul“ cipőket vásároljunk:

OZV. KRAUSZ IGNACZNÉNAI

CZELLDÖMÖLK.

gok vengése-bongása, s ájtatos hangulatba sodorta, ebben a hangulatban megszületett a Hymnus, a nemzet imádságának melódiaja.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak és ismerősimnek, akik boldogult feleségem halála alkalmával részvétükkel felkerestek és mindazoknak, akik a boldogult temetésén megjelentek és ezzel neki a végtisztséget megadták, esuton mondok hálás köszönetet.
Celldömök, 1910. nov. 19.

Légrády Kálmán.

Leszállított árak.

Felhalmozott áruraktáram árasztása miatt mostanra el, ennek következtében a raktáron levő összes árucikkek u. m.

játékaruk, karácsonyfadíszek

és minden egyéb alkalmi cikkek leszállított áron adatnak el.
A n. é. közönség szives megrendelését kérve maradtum tisztelettel
özv. Zsigmond Istvánné
Czelldömök.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

A legtöbb kijáraton a legelső díjjal kitüntetett és első orvos tanárok által ajánlott, kitűnő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az **Esterházy cognac**

a közönség kedvence itala!

Esterházy cognacgyár

TELEFON Központi irodája: TELEFON 31-49. BUDAPEST. 31-49.
V. Csáky-utca 14. szám.

Molnár Lajos

óras, ékszerész és látványos

CELLDÖMÖLK.

A jálja jól felszerelt óra ékszer és látványos a n. é. közönség b. figyelmébe.

Raktáron tartok inga, fail és zsebórákat — a legjobb gyártmányból.

Ékszerekből nagy választék.

Versenyképes árak:

Órák javítását a legpontosabban eszközölöm és az általam kijavított órákért 1 évi jótállást nyujtok.

Tisztelettel

Molnár Lajos óras, ékszerész és látványos
(Czelldömök, Gyarmati-tér.)

Eladó vendéglő!

A devecseri járásban, cseréppel fedett épület, jó forgalmu falusi vendéglő, mely áll: 1 ivószoba, fűszer tizlet, mézár-szék, kitűnő jégverem, 30 lóra istálló, 2000 öi veteményes kertből.

Elád évenként átlag 40 hltr. bort, ugyanannyi pálinkát s mintegy 20 hltr. sört. A vendéglő családi okok miatt azonnal is átvehető.

Bővebb felvilágosítást ad, e lapok

kiadóhivatala.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai szőlő és gyökereket vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsább választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert

kisküüllömenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos:

CASPARI FRIGYES.

Hedgyes 71 sz. (Nagyküüllömege.)

Tessék képesárjegyzőket kórni! Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismert levelek. ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbeli bizonyítást szerezhet magának lelti szőlőtelep feltétel megbízhatóságáról.

Kemenesaljai közgazdasági Hitelbank r. t.

áruosztálya Czelldömök

Fióktelepek: Muraszombaton, Csornán és Zalaegerszegen.

Mindenemü gazdasági gépek és szükségleti cikkek aktára.

Ajánlja a legjobb és legújabb szerkezettü vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket úgy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőcs, kötélmentek és mindenféle gazdasági cikkekéből.

Iroda a Hitelbank helyiségében